

LIST SVÄTÉHO OTCA FRANTIŠKA K VINCENTÍNSKEJ RODINE NA SVIATOK SVÄTÉHO VINCENTA DE PAUL 27. SEPTEMBRA 2017

Drahí bratia a sestry!

Pri príležitosti 400. výročia charizmy, z ktorej sa zrodila vaša Vincentská rodina, vám chcem adresovať slová vďačnosti a povzbudení. Zároveň chcem vyzdvihnúť hodnotu a aktuálnosť svätého Vincenta de Paul.

Svojou cestou života kráčal vždy otvorený na poznávanie Boha i seba samého. Jeho neustále hľadanie bolo umocnené silou milosti: ako pastier zažil ohromujúce stretnutie s Ježišom - Dobrým Pastierom v osobe chudobných. To sa potvrdilo najmä vo chvíli, keď sa nechal osloviť pohľadom človeka prahnúceho po milosrdenstve a životnou situáciou rodiny, ktorá všetko postrádala. Práve vtedy zachytil pohľad Ježiša, ktorý ho rozrušil a vyzval, aby už nežil pre seba, ale bezvýhradne mu slúžil v chudobným, ktorých Vincent de Paul neskôr nazve: „naši páni a učítelia“ (*Korešpondencia, príhovory, dokumenty, XI, 393*). Jeho život sa teda zmenil na neustálu službu až do jeho posledného dychu života. Jeden citát z Písma dal zmysel jeho poslaniu: „Poslal ma hlásať Radostnú zvesť chudobným.“ (*porov. LK 4,18*)

Pocítil silnú túžbu po tom, aby Ježiša spoznali aj chudobní, a preto sa rozhodol intenzívne o ňom kázať počas ľudových misií a osobitnú pozornosť venovať formácii kňazov. Používal jednoduchý spôsob, svoju „malú metódu“, to znamená kázať najprv svojím vlastným životom a až potom slovami, úplne jednoducho, zrozumiteľne a priamo. Duch Svätý si z neho urobil nástroj, ktorým roznietil v Cirkvi elán veľkodušnosti. Svätý Vincent inšpirovaný prvými kresťanmi, ktorí mali „jedno srdce a jednu dušu“ (*Sk 4,32*), zakladal „Bratstvá“, aby sa starali o najchudobnejších ľudí, žili v spoločenstve a s radosťou dávali do spoločného svoje vlastné prostriedky. Mali to robiť v istote, že Ježiš a chudobní sú najvzácnejším pokladom, a pretože - ako zvykol rád opakovať - „keď ideš navštíviť chudobného, stretneš sa s Ježišom“.

Z tohto „horčičného zrnka“ zasiateho v roku 1617 vzišla Misijná spoločnosť a Spoločnosť dcér kresťanskej lásky. Neskôr sa rozvetvovalo do ďalších inštitútov a spolkov, až sa stalo veľkým stromom (*porov. Mk 4, 31-32*) - vašou rodinou. Ale všetko začalo týmto maličkým horčičným zrnkom: Svätý Vincent nikdy nechcel byť vedúcou osobnosťou či lídrom, ale „zrnkom“. Bol presvedčený, že pokora, láskavosť a jednoduchosť sú základnými podmienkami na zrealizovanie zákona semienka, ktoré dáva život práve vtedy, keď odumiera (*porov. Jn 12, 20-26*). To je jediný zákon, ktorý robí kresťanský život plodným, zákon, pri ktorom darovaním dostávame, strácaním sa nachádzame a skrývaním sa žiarime. Svätý Vincent bol tiež presvedčený, že to človek nemôže robiť sám, ale spoločne - ako Cirkev, ako Boží ľud. Tu by som rád pripomenul jeho prorockú intuíciu, vďaka ktorej vyzdvihol výnimočné ženské schopnosti, ktoré sa prejavili v duchovnej zdatnosti a ľudskej citlivosti svätej Lujzy de Marillac.

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“, (Mt 25,40) hovorí Pán. K podstate Vincentskej rodiny patrí hľadanie „najchudobnejších a najviac opustených“ s hlbokým vedomím, že nie sme „hodní poskytnúť im svoje nepatrné služby“ (*Korešpondencia, príhovory, dokumenty, XI, 393*). Prajem si, aby tento rok vzdávania vďaka Pánovi a prehĺbenia charizmy bol príležitosťou na uhasenie smädu pri prameni, na osvieženie sa pri žriedle pôvodného ducha. Nezabudnite, že pramene milosti, z ktorých pijete, vytryskli zo srdca neochvejne zakotvených v láske, zo „vznešených vzorov lásky“ (*Benedikt XVI., Encyklika Deus caritas est, 40*). Rovnakú sviežosť prinesiete iba vtedy, ak upriamite svoj pohľad na skalú, z ktorej všetko vytrysklo. Touto skalou je chudobný Ježiš, ktorý žiada, aby sme ho spoznali v človekovi, ktorý je chudobný a bezmocný. Pretože je tu. A vy zas, keď sa stretáte s krehkými existenciami doráňanými ťažkou minulosťou, ste povolaní stať sa skalou: nie však tvrdou a neochvejnou, ani nie necitlivou na utrpenie. Máte sa stať mocným oporným bodom, pevne odolávajúcim rizikám doby, odolným voči nepriazni, pretože „pozeráte na skalú, z ktorej ste vytesaní a na hĺbku studne, z ktorej ste vykopaní“ (*Iz 51,1*). Takto ste povolaní ísť na periférie ľudského údela a niešť tam nie svoje schopnosti, ale Pánovho ducha, „Otca chudobných“. Hojne vás rozsieva po svete ako semená, ktoré kľúčia z vyprahutej zeme, ako balzam útechy pre toho, kto je ranený, ako oheň lásky, ktorý dokáže rozohriať toľké srdcia skrehnuté opustenosťou a stvrdnuté odmietnutím.

V podstate sme všetci povolaní piť zo skaly, ktorou je Pán a uhasiť smäd sveta láskou, ktorá pochádza od Neho. Láska je srdcom Cirkvi, je dôvodom jej činnosti a dušou jej poslania. „Láska je zlatou niťou celej sociálnej náuky Cirkvi. Každá zodpovednosť a angažovanosť, vytýčená v tejto náuke, čerpá z lásky, ktorá je podľa Ježišovho učenia syntézou celého Zákona.“ (*Benedikt XVI., Encyklika Caritas in veritate, 2*). To je cesta, ktorou máme kráčať, aby Cirkev bola stále viac matkou a učiteľkou lásky, s čoraz silnejšou a štedrejšou láskou medzi vami i voči všetkým ľuďom (*porov. 1 Sol 3,12*): zhoda a komúnia vo vnútri Cirkvi, otvorenosť a prijatie výziev zvonku, odvaha zrieknuť sa toho, čo by mohlo byť výhodou, aby sme vo všetkom nasledovali Pána a naplno objavili seba samých a zo zdanlivej slabosti lásky urobili jediný dôvod svojej hrdosti (*porov. 2 Kor 12,9*). Veľmi aktuálne sú slová Koncilu, ktoré v nás rezonujú: „Ježiš Kristus [...] hoci bol bohatý, stal sa chudobným. Tak aj Cirkev, hoci potrebuje ľudské prostriedky, aby mohla plniť svoje poslanie, nie je ustanovená na to, aby hľadala svetskú slávu, ale aby aj svojím vlastným príkladom šíрила skromnosť a sebazaprenie. Ved' aj Otec poslal Krista, aby hlásal evanjelium chudobným... podobne Cirkev zahŕňa láskou všetkých, ktorých sužuje ľudská krehkosť, ba v chudobných a trpiacich spoznáva obraz svojho chudobného a trpiaceho Zakladateľa, snaží sa zmierňovať ich nedostatok a chce v nich slúžiť Kristovi.“

(*II. vatikánsky koncil, Dogmatická konštitúcia Lumen gentium, 8*)

Svätý Vincent to praktizoval po celý svoj život a aj dnes sa prihovára každému z nás i všetkým členom Cirkvi. Svojím svedectvom nás pozýva, aby sme vždy kráčali cestou a boli pripravení nechať sa prekvapiť Pánovým pohľadom i jeho Slovom. Žiada od nás chudobu srdca, totálnu disponovanosť a nefalšovanú pokoru. Pobáda nás k bratskému spoločenstvu medzi nami a k odvážnej misii vo svete. Prosí nás, aby sme sa oslobodili od zložitého vyjadrovania, od egocentrických rečí sústredených na seba i od naviazanosti na materiálne dobrá, ktoré nás môžu na chvíľu uspokojiť, no nemôžu nám dať Boží pokoj

a dokonca sú často prekážkou v plnení misie. Vyzýva nás, aby sme investovali do kreativity lásky s autentickosťou „srdca, ktoré vidí“ (porov. Benedikt XVI., Encyklika *Deus Caritas est*, 31). Láska sa totiž neuspokojí len s dobrými návykmi z minulosti, ale dokáže meniť aj prítomnosť. A to je ešte potrebné v dnešnej dobe, v meniacej sa spleťosti súčasnej globalizovanej spoločnosti, kde niektoré formy almužny a pomoci, aj keď zdôvodnené veľkorysými úmyslami, môžu podporovať určité formy zneužívania, nelegálnosti a neprinášať skutočný a trvalý pokrok. Z tohto dôvodu je vynaliezavosť v láske, organizované zbližovanie sa a investovanie do formácie aktuálnym učením, ktoré máme od svätého Vincenta. Jeho príklad nás zároveň povzbudzuje, aby sme ponúkali priestor a čas chudobným, novodobým chudobným, príliš početným chudobným dnešnej doby, a aby sme prijali za svoje ich myšlienky i ťažkosti. Kresťanstvo bez kontaktu s tými, ktorí trpia, sa stáva neinkarnovaným kresťanstvom, ktoré nie je schopné dotýkať sa Kristovho tela. Je potrebné stretávať sa s chudobnými, dávať prednosť chudobným, nechať zaznieť ich hlas, aby vplyvom dnešnej chvíľkovej kultúry nebola ich prítomnosť zredukovaná na mlčanie. Pevne dúfam, že slávenie svetového dňa chudobných - 19. novembra - nám pomôže v našom „povolani nasledovať Ježiša chudobného“, stávať sa „čoraz viac a čoraz lepšie konkrétnym znakom Kristovej lásky k tým najmenším a najnúdznejším“ a odpovedať „na kultúru vyradovania a plytvania“ (*Posolstvo k 1. svetovému dňu chudobných „Nemilujme slovami, ale skutkami“*, 13. júna 2017).

Pre Cirkev i pre vás vyprosujem milosť nachádzať Pána Ježiša v hladnom a smädnom bratovi, v cudzincovi, v človekovi zbavenom odevu i dôstojnosti, v chorom a uväznenom, ale aj v tom, ktorý je nerozhodný, nevedomý, ponorený v hriechu, zarmútený, nevzdelaný, ustráchaný či neprijemný. Prosím, aby sme v Ježišových oslávených ranách našli silu lásky, šťastie zrnka, ktoré umieraním dáva život, plodnosť skaly, z ktorej prýšči voda, radosť zo schopnosti vyjsť zo seba a ísť do sveta bez nostalgie za minulosťou, ale s dôverou v Boha, s tvorivým prístupom k výzvam dneška i zajtrajška, pretože - ako hovorieval svätý Vincent - „láska je nekonečne vynaliezavá“.

Vo Vatikáne, 27. septembra 2017

Spomienka na svätého Vincenta de Paul

Franciscus